

Vad gör Forsgårdens Golfklubb för miljön?

Innehåll:

- IPM – Integrated pest management
- Kemikalier
- Klipplinjer
- Maskiner och transportfordon
- Avfallshantering
- Flora och fauna
- Leverantörer
- Vattenanvändning
- Energi

IPM – Integrated pest management

IPM är något alla inom golfbaneskötsel, och andra yrken inom grönytesektorn, arbetar med dagligen. Det innebär att man verkar för en minimal och hållbar användning av växtskyddsmedel och andra kemikalier genom att kombinera olika typer av åtgärder mot t ex svampsjukdomar, ogräs och insekter.

Grunden till all IPM på Forsgårdens Golfklubb är en bra och genomtänkt skötselplan som framför allt är bra balanserad på näring, vatten, luftning och dressning. Dessa fyra delar är viktiga hörnstenar för att gräset ska växa och må bra och det är därför av yttersta vikt att de balanseras på ett korrekt sätt.

Om man t ex endast skulle tillföra näring och vatten utan att lufta eller dressa, skulle man snabbt skaffa sig ett för tjockt thatchlager (kompakt lager med ej nedbrutna rötter och växtdelar) som innebär mycket organiskt, vattenhållande material i de översta centimetrarna av markprofilen vilket ökar risken för svampsjukdomar drastiskt men också påverkar bollrull och bollmottagande negativt.

När man utför luftning och dressning kontinuerligt håller man det här thatchlagret på rätt nivå vilket innebär torra och friska gräsytor med minimerad risk för svampsjukdomar och därmed minskad användning av växtskyddsmedel. Detta i kombination med en gödselplan som är behovsanpassad, vilket innebär att gödsling sker med små doser ungefär en gång i veckan i flytande form, gynnar detta gräset och är mer miljövänligt jämfört med den gamla traditionella gödslingen med glesare stora fasta givor i granulerad form.

Den behovsanpassade gödslingen innebär också en minimerad risk för att kväve och fosfor lakas ur och tar sig ut i sjöar och vattendrag, vilket kan leda till övergödning. Behovsanpassad gödsling innebär också att man kan hålla en låg och jämn tillväxt under säsongen, vilket innebär att man kan ersätta klippning med vältning någon gång i veckan och minska stressen på gräset.

Det är inte bara ovan nämnda åtgärder som innefattas i IPM utan även att greener och andra gräsytor klipps med välslipade knivar, något som är extra viktigt på höstarna när

det inte är lika stor aktivitet och kraft i gräset som under sommarmånaderna.

Eftersom vi har en egen slipmaskin för både bottenblad och cylindrar, innebär det att vi alltid kan klippa med vassa knivar. Vid klippning med slöa knivar slits gräset av istället för att få ett fint snitt. Detta medför att det tar längre tid för gräset att läka ihop vid bladet och att det går åt mer energi för plantan, vilket leder till ett försvagat gräs med mindre tolerans mot stress och sjukdomar och därmed större risk för behov av kemiska bekämpningsmedel.

Med allt högre krav från myndigheter om minskat användande av kemiska preparat, är det oerhört viktigt att se till att vi får mer ädelt gräs på våra greener än vad vi har idag. Ädelt gräs kräver något mindre gödning och vatten, men har även bättre gener och därmed kan stå emot svamp, klara stress mot torka, klara stränga vintrar, tåla något lägre klipphöjder och som dessutom ger bättre puttytor.

Med detta som grund har budgeten ökat för grässådd så att vi kan stödså våra greener med krypven minst en gång per år.

Att arbeta in ett krypvensbestånd i gamla vitgröegreener är något som tar tid och kräver tålamod, men på sikt kommer det att märkas och ett gott resultat uppnås. Att jobba mot mer rena och ädla gräsbestånd är i allra högsta grad också IPM.

Kemikalier (Bekämpningsmedel)

Användning av kemikalier för bekämpning av svampangrepp och andra hot mot spelytorna, är detaljreglerat av tillståndsmyndigheterna. I branschtidningen Greenbladet publiceras bekämpningsmedel som är tillåtna av kemikalieinspektionen som man sedan kan söka tillstånd för hos kommunens miljö och hälsoskyddsnämnd. Tillstånd söks årligen för de medel som är godkända av kemikalieinspektionen.

Val av kemikalier är en dynamisk process. Tillverkarna utvecklar kontinuerligt nya medel och enligt produktvalsprincipen i miljöbalken får man inte fortsätta använda ett effektivt men skadligt medel om ett mindre skadligt men lika effektivt medel finns att tillgå.

När bekämpningsmedel sprids på banan, sätts alltid informationsskyltar upp väl synligt vid varje infart till klubben med information om ansvarig person, telefonnummer och vilket medel som sprids med tillhörande registreringsnummer.

Spridning av bekämpningsmedel utförs alltid av en utbildad person som har yrkesbevis och ett användningstillstånd för spridning av kemiska preparat. Detta för att säkerställa att det som sprids hamnar på rätt ställe.

Vid spridning tas stor hänsyn till rådande väderförhållanden, så som regn och vind, för att kunna bestämma om det är det generella säkerhetsavståndet (6m) som gäller till vattendrag, sjöar, dränerings-brunnar och annan vattenverksamhet, eller om detta avstånd behöver ökas beroende på vädret som råder.

I takt med att tekniken går framåt och att redskap och hjälpmedel blir allt bättre, minskar också risken för att kemiska preparat hamnar på fel ställe eller läcker ut till recipient (vattenverksamhet).

Idag har en stor del av Sveriges Golfklubbar en spruttruck som används främst vid gödsling, men vid behov även vid spridning av bekämpningsmedel. Vår spruttruck har så kallade kjolar som minimerar vindavdrift och en toppmodern dator där flöde och tryck är preciserat för att uppnå maximal effekt och resultat.

Klipplinjer och design

2012 beslutades att framtagandet av en masterplan skulle ske. På höstmötet 2013 antog Forsgårdens Golfklubb en masterplan ritad av banarkitekt Christian Lundin.

En masterplan innebär en total översyn av en anläggning med tänkta förändringar som skall förbättra och utveckla, i vårt fall, en redan bra produkt. I den här masterplanen ingår inte bara renoveringar av bunkrar och nya tee, mm, utan också klipplinjer och design.

Att bygga om ett greenområde eller en bunker, behöver inte nödvändigtvis bara betyda att det blir mer spännande ur spelsynpunkt, utan även bättre ur ett skötselperspektiv. Vad som är allra viktigast vid en ombyggnation/renovering är dränering och brunnar. Att få bort vatten, både mark- och ytvatten, är en grundförutsättning för att gräset skall växa och må bra. Blöta spelytor blir mer sjukdomsbenägna och som i värsta fall leder till kemiska behandlingar.

Design är också IPM!

Klipplinjer Fairway

2016 ändrade vi en hel del klipplinjer på fairway. Det vi gjorde var att vi gjorde en översyn av alla fairways och insåg att vi på många ställen klippte onödigt mycket, dvs att vi klippte där det spelades väldigt lite golf. Resultatet blev att dessa ytor idag klipps som ruff en gång i veckan istället för tidigare tre gånger per vecka. Det har lett till minskade utsläpp pga. minskad drivmedelsåtgång, men också besparingar i både tid och pengar.

Klipplinjer Semiruff

Under väldigt många år klipptes våra semiruffar utanför fairways och greener med två varv och även ett varv runt merparten av anläggningens alla bunkrar. Idag har vi endast ett varv runt fairways och greener förutom något enstaka ställe där vi helt slopat att klippa runt bunkrarna. Med den här ändringen av klippningen, halverar vi dieselförbrukningen på just det här momentet och vi sparar mycket tid.

Klipplinjer Ruff

2017 beslutade Anläggningsgruppens ordförande (Bosse Dahlström), klubbchef (Karolina Bohlin) och banchef (Robin Eriksson) gemensamt, att kontinuerliga banbesiktningar skulle genomföras av ovan nämnda grupp. Vid de här besiktningarna har vi kunnat konstatera, precis som med fairways, att vi klipper stora ruffytor, där det spelas oerhört lite golf. Genom att sluta klippa dessa ytor, har detta gett besparingar i både tid och pengar, och bidrar också till att vi minskar vår dieselförbrukning.

Maskiner, småmaskiner och transportfordon

Dagens maskinpark består av gräsklippare av olika modeller och storlekar, vältar, transportfordon och småmaskiner i form av röjsågar, flymos (gräsklippare) och lövblåsar.

Inför säsongen 2018 införskaffades fem stycken nya eldrivna transportfordon. Tidigare säsonger har motsvarande bilar varit bensindrivna och att byta ut dessa till eldrift ligger helt i tiden, inte bara ur klimat/miljöperspektiv utan även sett till arbetsmiljön.

En annan fördel är att banpersonal, vid transporter ute på banan, kan köra och arbeta väldigt nära spelet utan att störa.

Våra greenklippare är s.k. hybridmaskiner vilket innebär att motorn drivs av diesel och klippaggregaten drivs av el. Det innebär att inget hydraulsystem finns på maskinen och därför försvinner också risken för oljeläckage vid t ex ett slangbrott.

De småmaskiner vi har är röjsågar, flymos och lövblåsar. De här maskinerna drivs uteslutande med miljöbränsle i form av Aspen alkylatbensin.

Farligt avfall och avfallshantering

På en golfklubb hanteras många olika typer av avfall. Forsgårdens Golfklubb är inget undantag. Det är allt ifrån att sortera wellpapp och pantburkar till spillolja och oljefilter.

All wellpapp som sorteras ifrån banan, restaurang och shop hamnar i en speciell container som töms och återvinns. Även brännbart material töms och återvinns.

Inom klubbhusområdet och vid kiosken finns stora papperskorgar där det finns speciella kärl för burkar, mm, som återvinns.

Bland saker som räknas till farligt avfall finns spillolja, oljefilter, batterier och sprayburkar, mm. För detta finns speciella containrar/kärl, som skall används för varje typ av avfall.

Bortforsling av farligt avfall sker via godkänd entreprenör. Vid bortforsling dokumenteras det noga vad som är omhändertaget och till vilka volymer. Kvitto erhålls i efterhand i form av ett s.k. transport-dokument som senare kan uppvisas vid kommande miljöinspektioner men även användas för egen dokumentation.

Spillvatten vid tvättning av maskiner samlas i en grop där vattnet skiljs ifrån gräs för att sedan rinna ut i en oljeavskiljare. Oljeavskiljaren töms vid behov (ca 1 gång/år) av godkänd entreprenör.

Flora och fauna

På de finklippta delarna av golfbanan är förutsättningarna och möjligheterna till biologisk mångfald små. Möjligheter finns istället runt banan. Här kan i viss mån skötsel bidra till större mångfald.

Att vi nu på senare tid släppt upp mer tjockruff gör att nya biotoper skapas för djur och ängsväxter. På Forsgårdens anläggning finns inga kända sällsynta arter eller s.k. "hot spots".

Beträffande fågelliv finns det ca 20 stycken fågelholkar utplacerade på strategiskt viktiga platser runt om på golfbanan. När träd fälls eller faller vid hårda vindar tas det mesta av veden om hand, men några enstaka stockar lämnas kvar till div insekter och larver, vilka blir viktig föda för fåglarna.

Söderån som rinner igenom vårt område, är ett naturligt tillhåll för änder, vadare, salamandrar och grodor, vilka trivs i den grundnära strandzonen. För att dessa djur ska trivas krävs det relativt öppna vattenytor, fria från vass och kaveldun. I några av våra dammar finns inplanterad karp för att hålla nere vegetationen, dels för den visuella upplevelsen men också med tanke på djurlivet. Vid de ställen där det finns vegetation i vattnet trivs häckande fåglar.

Leverantörer

Våra största leverantörer av gödsel, maskiner och drivmedel jobbar aktivt med sitt miljöarbete. I vissa fall handlar det om att ha en detaljerad miljöpolicy och i andra fall handlar det om att vara ISO-certifierad.

Vattenanvändning och bevattning

Under ett år används mellan 25 – 30 tusen kubikmeter vatten för bevattning och övrig användning. Att hushålla med vatten och vattna på rätt sätt är oerhört viktigt och betydelsefullt för miljö och en hållbar utveckling. Vattenmätare har hösten 2018 installerats i pumphuset för att mer exakt veta hur mycket vatten som används till banans bevattning.

Uttag av vatten för bevattning sker från Söderån, via en pumpstation med tre stycken pumpar, ut till närmare 600 automatiska spridare. Lika viktigt som att minimera sin kemikalieanvändning, lika viktigt är det att minimera sin vattenförbrukning. För att veta när och hur mycket vi skall bevattna våra greener och tees, använder vi fuktmätare. Med den mäter vi andelen fukt i marken och kan därefter bestämma hur mycket vatten som skall tillföras.

För att uppgradera vårt något föråldrade bevattningssystem, sätts det in fler och fler s.k. sektorspridare, främst på greenerna. På dessa kan man ställa in start- och stoppvinkel så att mer vatten hamnar där det ska, vilket då betyder att tiden kan minskas i bevattningsprogrammet och på så sätt minska volymen vatten per bevattningstillfälle.

Hösten 2019 skall det påbörjas en renovering av befintliga tees och nybyggnation av nya främre tees, vilket kommer innebära att teebevattningen rustas upp med fler och bättre spridare. När fler spridare tillkommer betyder det inte att volymen ökar, utan bevattningen blir istället effektivare och vatten kan sparas.

För att gräsets rotsystem ska utvecklas, kan markprofilen med fördel torka ur under ett par dagar innan det ges vatten nästa gång. På så sätt får man rötterna att söka sig neråt. Med ett bra och djupt rotsystem förenklas och förbättras plantans upptagningsförmåga av både vatten och näring och på så sätt skapas friska och starka gräsytor. Att ha en bra och genomtänkt bevattningsstrategi, är en viktig del av IPM.

Energianvändning

På Forsgårdens Golfklubb görs avläsningar av energianvändningen månadsvis för att säkerställa och kontrollera att förbrukningen är normal.

För att minimera förbrukningen används rörelsedetektorer i t ex omklädningsrum, gymmet och kontorsutrymmen.

Kontinuerligt byts gamla energikrävande halogenlampor till nya moderna LED-lampor som kräver betydligt mindre energi.

Vid utbyte av fläktar och pumpar skall alltid elförbrukningen beaktas.

Exempel – elanvändning för perioden sept 17 – sept 18

	kWh	~/Mån
Kökskontoret	3104	258
Nya Klubbhuset	3123	260
Köskraft	1764	147
Restaurangen	1523	126
Pumphus	49850	4262
Maskinhall/Verkstad	72113	6009
Juniorhuset	13306	1108
Gym/ Konferens	33952	2829
Ladan	874	109
	<i>179609</i>	<i>15108</i>

Kungsbacka okt 2018
Robin Eriksson
Bancheff